

20 липня 2026 р.

АНАЛІЗ ПОСТАНОВИ КМУ
“Деякі питання набуття та позбавлення статусу верифікованої гуманітарної організації”
від 15.07.2026 р. № 954

ІНІЦІАТОРИ ПОСТАНОВИ КМУ

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Документ прийнято на виконання статті 7¹ Закону України “Про гуманітарну допомогу”, яка була доповнена Законом України від 18.09.2025 року №[4608-IX](#) “Про внесення змін до Закону України “Про гуманітарну допомогу” щодо врегулювання діяльності гуманітарних організацій”. Метою нормативного акта є запровадження механізму державної верифікації отримувачів гуманітарної допомоги, які відповідають встановленим критеріям доброчесності, організаційної спроможності та прозорості діяльності.

Цим документом на рівні підзаконного нормативно-правового акта запроваджується окремий правовий статус гуманітарних організацій, який має підтверджувати їхню інституційну спроможність здійснювати гуманітарну діяльність відповідно до вимог законодавства. Фактично КМУ переходить від моделі, за якої всі отримувачі гуманітарної допомоги мають однаковий статус, до моделі, що передбачає диференціацію організацій залежно від рівня їхньої інституційної спроможності.

СУТЬ ЗАПРОПОНОВАНИХ ЗМІН

Постановою №954 затверджено два порядки: перший визначає процедуру набуття і позбавлення статусу верифікованої гуманітарної організації, та другий, дотримання вимог якого дає можливість гуманітарним працівникам перетинати державний кордон задля ввезення вантажів гуманітарної допомоги.

Для включення до переліку верифікованих гуманітарних організацій та отримання відповідного статусу ОГС має одночасно відповідати таким вимогам:

- документально підтверджені витрати за попередній календарний рік на суму не менше 2 млн грн;
- наявність найманих працівників, необхідних для гуманітарного реагування, а також підтвердити нарахування і повну сплату ЄСВ за таких працівників та керівника за попередній рік;
- організація має бути включена до Реєстру неприбуткових установ та організацій;
- впроваджені внутрішні політики та правила, що ґрунтуються на принципах неупередженості, відкритості, прозорості та професійної етики. Зокрема, мають бути затверджені політики щодо поведінки та комунікації, запобігання конфлікту інтересів і корупції, проведення закупівель та недопущення зловживань. Ці документи мають бути оприлюднені на вебсайті організації або на її сторінці в соціальних мережах;
- організація повинна мати публічний вебресурс або сторінку в соціальних мережах, де розміщується інформація про її діяльність;

●оприлюднені річні публічні та фінансові звіти за останні два роки. У звітах мають бути зазначені основні напрями діяльності, обсяги та структура надходжень і витрат, а також опис реалізованих соціальних, гуманітарних та інших програм.

ПОЗИТИВНІ АСПЕКТИ ПОСТАНОВИ КМУ

Документом конкретизовано вимоги до ОГС, після виконання яких організація може отримати новий спеціальний правовий статус - верифікована гуманітарна організація. Вказаний статус може бути наданий юридичній особі, що відповідає встановленим критеріям доброчесності, організаційної спроможності та прозорості діяльності. Набуття статусу здійснюється за результатами розгляду заяви та документів Міністерством соціальної політики України.

Отримання статусу верифікованої гуманітарної організації дозволить ОГС завозити транспортні засоби як гуманітарну допомогу для власного використання таких автомобілів з метою здійснення гуманітарного реагування.

НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ПОСТАНОВИ КМУ

Попри низку позитивних положень, постанова містить окремі ризики, які можуть обмежити її ефективність. Статус верифікованої організації може поступово перетворитися із добровільного механізму на фактичну умову доступу до окремих державних сервісів або донорського фінансування. У такому випадку організації, які не мають статусу, опиняться у менш сприятливому становищі, хоча закон не встановлює для них обмежень щодо здійснення гуманітарної діяльності. Також для невеликих організацій він може створити новий бар'єр доступу до ресурсів, якщо донори чи державні органи почнуть розглядати наявність статусу як обов'язкову умову співпраці.

ВИСНОВОК

Постанова фактично формує нову модель взаємовідносин між державою та гуманітарними організаціями. Держава визнає, що окремі організації мають достатній рівень доброчесності та інституційної спроможності для самостійного використання транспортних засобів без необхідності негайної передачі їх іншим набувачам. Такий підхід відповідає міжнародній практиці, коли гуманітарні оператори використовують власний транспорт для реалізації програм допомоги. Це може суттєво підвищити ефективність логістики, оперативність реагування на гуманітарні потреби та довіру держави до доброчесних гуманітарних операторів.

Водночас низка вимог є однаковою для всіх категорій організацій, незалежно від масштабу їхньої діяльності, що може створювати непропорційне адміністративне та фінансове навантаження для малих і середніх ОГС. З огляду на це доцільно розглянути можливість диференціації критеріїв верифікації залежно від розміру організації, обсягів гуманітарної діяльності та рівня ризиків. Такий підхід відповідав би практиці ЄС і міжнародних донорських організацій та сприяв би ширшому залученню організацій громадянського суспільства до системи верифікації.